

Discourse Analysis of Iran International News About the riots of the fall of 1401

Behrokh Ganji¹ | Alireza Pourjafari² Arezoo yarkeh salkhori¹ ³

1. Corresponding author, Master of Media Management, Payam Noor University, Tehran West Branch, Tehran. Iran. Responsible (author) E-mail: 1391mg@gmail.com

2. Ph.D. student of social communication sciences, Islamic Azad University, Tehran branch., E-mail: cyberman113@gmail.com

3. Master of Media Management, Payam Noor University, Tehran West Branch, Tehran. Iran. E-mail: Arezoosalkhori@gmail.com

Article Info

Article type:
Research Article

Article history:

Received 28 June 2022

Received in revised form 20

July 2022

Accepted 16 September 2022

Published online 15 December
2022

Keywords:

media, Discourse analysis,
news agency, Persian language
media, riots, Iran International

ABSTRACT

Objective:

While the increasing dependence of political institutions on the media has led to the spread of the phenomenon of media politics or mediaization of politics. Most media use this approach to make fundamental changes in countries. In this regard, this research aims to Discourse Analysis of Iran International News About the riots of the fall of 1401 disturbances, in the period from September 25 to the end of December 1402. This research tries to analyze the news policies and streamlining of the Iran International media, which is a Persian-language media with tendencies against the interests of the Islamic Republic, in the form of news content analysis and by referring to critical theories of the news field, including frameworks and discourse theory.

Methods: *In this way, the qualitative method is the statistical population of the published news (20 texts and headlines from the website and media of Iran International related to the death of Mahsa Amini and the events after that) in the research period. By examining the discourse of news mining, the results showed: Iran International media has tried to weaken freedom in Iran with headlines such as lack of freedom, pressure, harassment and forced hijab in the death of Mehsa Amini.*

Results: *Also, in this incident, the Persian-language media of Iran International, by attacking the legal and religious standards of women's covering, depicted it as an imposed and non-optional thing for all women, and the disturbances after the Mehsa Amini incident induced and represented the voice of people's protest against the mandatory hijab. Therefore, the discourse of the media of Iran International, which is the same in all its media, is the central sign of the suspiciousness of Mahsa Amini's death and with other discourse elements such as compulsory hijab, lack of freedom, arrest and torture, violation of human rights, lack of justice, dissatisfaction of the public, articulation and Highlighted.*

Conclusions: *Also, in the discourse of this media, the Islamic Republic is represented and depicted as a dictatorial, illegitimate and on the way to isolation and collapse.*

Cite this article: Ganji Bahrokh, analysis of Iran International news discourse about the riots of the fall of 1401, (1401). News Science, 11(44), 95-83

Pour Jafari, Alireza, Analysis of Iran International news discourse about the riots of the fall of 1401, (1401). News Science, 11(44), 95-83

Yarke Selkhouri, Arzoo, discourse analysis of Iran International News about the riots in the fall of 1401, (1401). News Science, 11(44), 95-83

© The Author(s) .

DOI: <http://doi.org/00000000000000000000>

تحلیل گفتمان اخبار ایران اینترنت‌نشان

درباره اغتشاشات پاییز سال ۱۴۰۱

بهرخ گنجی^۱، علیرضا پور جعفری^۲، آرزو یارکه سلخوری^۳

۱. نویسنده مسئول، کارشناسی ارشد مدیریت رسانه، دانشگاه پیام نور واحد تهران غرب، تهران. رایانامه: 1391mg@gmail.com

۲. دانشجوی دکتری علوم ارتباطات اجتماعی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز - رایانامه: cyberman113@gmail.com

۳. کارشناس ارشد مدیریت رسانه از دانشگاه پیام نور تهران غرب - رایانامه: Arezoosalkhori@gmail.com

چکیده

اطلاعات مقاله

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

درحالیکه وابستگی فزاینده نهادهای سیاسی به رسانه‌ها موجب رواج پدیده سیاست رسانه‌ای یا رسانه‌ای شدن سیاست شده است. اغلب رسانه‌ها از این رویکرد برای ایجاد تغییرات اساسی در کشورها استفاده می‌کنند. در این راستا این پژوهش در پی تحلیل گفتمان اخبار ایران اینترنت‌نشان درباره اغتشاشات پاییز سال ۱۴۰۱، در بازه زمانی ۲۵ شهریور ماه تا پایان آذرماه ۱۴۰۲ است. این پژوهش می‌کوشد سیاست‌های خبری و جریان سازی رسانه‌ای ایران اینترنت‌نشان را که یک رسانه فارسی زبان با گرایش‌های ضد منافع جمهوری اسلامی است را در قالب تحلیل محتوای اخبار و با استناد به نظریه‌های انتقادی حوزه خبر اعم از چهار چوب سازی و نظریه گفتمان بررسی نماید.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۹/۲۰

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۱/۹/۲۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۱/۲۸

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۱/۲۵

بدین ترتیب روش این تحقیق کیفی، تحلیل گفتمان، جامعه آماری اخبار منتشر شده (۲۰ متن و عنوان خبر از سایت و رسانه‌ایران اینترنت‌نشان مرتبط با مرگ مهسا امینی و حوادث پس از آن) در بازه زمانی مورد پژوهش می‌باشد. با بررسی گفتمان کاوی اخبار، نتایج نشان داد: رسانه‌ایران اینترنت‌نشان در حادثه مرگ مهسا امینی، با عناوینی همچون نبود آزادی، فشار، آزار و اذیت و حجاب اجباری سعی در تضعیف آزادی در ایران داشته است. همچنین در این حادثه رسانه فارسی زبان ایران اینترنت‌نشان با حمله به موازین قانونی و دینی پوشش زنان آن را امری تحمیلی و غیر اختیاری برای تمام زنان تصویرسازی کرده و اغتشاشات بعد از حادثه مهسا امینی را صدای اعتراض مردم به حجاب اجباری القاء و بازنمود کرد. بنابراین گفتمان رسانه‌ایران اینترنت‌نشان که در تمامی رسانه‌های خود یکسان است دال مرکزی مشکوک بودن مرگ مهسا امینی و با سایر عناصر گفتمانی مانند حجاب اجباری، عدم آزادی، دستگیری و شکنجه، نقض حقوق بشر، نبود عدالت، نارضایتی عموم مردم، مفصل بندی و برجسته سازی شده است. همچنین در گفتمان سازی این رسانه، جمهوری اسلامی حکومتی دیکتاتور، نامشروع و در راه انزوا و سقوط بازنمایی و به تصویر کشیده شده است.

کلیدواژه‌ها:

رسانه، تحلیل گفتمان، خبرگزاری، رسانه فارسی زبان، اغتشاشات، ایران اینترنت‌نشان

استناد: گنجی بهرخ، تحلیل گفتمان اخبار ایران اینترنت‌نشان درباره اغتشاشات پاییز سال ۱۴۰۱، (۱۴۰۱). علوم خبری، ۱۱ (۴۴)، ۸۳-۹۵

پور جعفری، علیرضا، تحلیل گفتمان اخبار ایران اینترنت‌نشان درباره اغتشاشات پاییز سال ۱۴۰۱، (۱۴۰۱). علوم خبری، ۱۱ (۴۴)، ۸۳-۹۵

یارکه سلخوری، آرزو، تحلیل گفتمان اخبار ایران اینترنت‌نشان درباره اغتشاشات پاییز سال ۱۴۰۱، (۱۴۰۱). علوم خبری، ۱۱ (۴۴)، ۸۳-۹۵

DOI: <http://doi.org/000000000000000000000000>

مقدمه

هویت اجتماعی یکی از کارکردهای اصلی وسایل ارتباط جمعی اطلاع رسانی و پخش اخبار است. خبر در جوامع مدنی امروز دارای قدرتی بسیار عظیم است تا آنجا که در عرصه روابط بین الملل، بر اساس تلفیق قدرت و رسانه مفهوم جدیدی به نام «جنگ رسانه‌ای» پدید آمده که از مصادیق جنگ نرم به شمار می‌رود. جنگ رسانه‌ای یعنی استفاده از رسانه‌ها برای تضعیف گفتمان کشور هدف و بهره‌گیری از توان و ظرفیت آنها با استفاده از شیوه‌های جنگ روانی در این جنگ هر کدام از جریان‌های خبری می‌کوشند با بهره‌گیری از تکنیک‌های عملیات روانی مانند انزوا و ایجاد تردید در افکار عمومی تضعیف هر چه بیشتر گفتمان رقیب را موجب شوند شاهد این مدعا، تلاش رسانه‌های غربی در پیشبرد راهبرد تبلیغی انزوای بین‌المللی و ضعف دموکراسی در ایران است که با بهره‌گیری از سوژه‌ها و راهکارهای متنوع این رویکرد تبلیغی را با جدیت دنبال می‌کنند مرگ مهسا امینی می‌توانست یکی از بهترین سوژه‌های رسانه‌های معاند برای به تصویر کشیدن ضعف حقوق بشر در ایران باشد. تاکنون حادثه‌های زیادی برای زیر سوال بردن نقض حقوق بشر از دیدگاه غربی‌ها در ایران انجام شده اما در گذشت مهسا امینی اخبار داغی بود که به دلیل دارا بودن ارزش خبری، شگفت‌انگیزی و حاشیه‌های بسیار آن که منجر به اغتشاشات سراسری شد در این پژوهش مورد توجه قرار می‌گیرد. گذشته از این در پی این حادثه رسانه‌های غربی و فارسی زبان خارج بر موجی از آشوب و جریان سازی سیاسی پرداختند.

از طرفی نتایج تحقیقات گسترده اندیشمندان نشان می‌دهد؛ گسترش فن آوری‌های نوین ارتباطی در قالب همگرایی فرمتهای مختلف رسانه‌ای با اینترنت و فضای مجازی بسیاری از معادلات و مناسبات جهان امروزی را تغییر داده است. در اکوسیستم جدید دنیای خبر، آینده رسانه‌های بزرگ چه خواهد شد؟ در زیست بوم خبری جدید، انواع مدیریت خبر در اتاق‌های خبر متنوع به وجود آمده و انواع تعامل را ایجاد کرده است. در این نوع مدیریت خبر تغییرات فناوری مرز بین تولید و استفاده در رسانه‌ها را از بین برده است و کاربران از کاربر صرف به مشارکت کننده در تولید خبر تغییر یافته‌اند. بر این اساس تحلیل گفتمان خبری رسانه‌های خارجی در زمان حادثه ای خاص، نیاز امروز در این زیست بوم خبری است. از سویی اغتشاشات مهر ماه ۱۴۰۲ ایران است که بعد از مرگ مهسا امینی شروع شد دلیل دارا بودن ارزش درگیری تا مدت‌ها سوژه رسانه‌های داخل و خارج است. بنابراین این تحقیق با بررسی کیفی و رویکرد تحلیل گفتمانی، مقولات و متغیرهای ذیل موضوع «اخبار رسانه فارسی زبان اینترنت‌نشال مرتبط با اغتشاشات جنبش مهسا» را استخراج و شمایی از تصویر سازی کلی این رسانه در رابطه با موضوع را ارائه کرده است.

- اهداف تحقیق

- ۱- فنون یا تکنیک‌های رسانه‌ای رسانه فارسی زبان ایران اینترنت‌نشال کدام‌اند؟
- ۲- گفتمان خبری این رسانه خبری، شامل کدام دال مرکزی و عناصر است؟

ادبیات موضوع و پیشینه پژوهش

۱. مطالعات داخلی

براتی و راستی (۱۴۰۱) کاربست گزیده عناصر زبان شناسی نقش گرا در تحلیل انتقادی گفتمان رسانه: موردپژوهی خبر قتل ۳۷ تبعه سعودی، اظهار داشت: تحلیل انتقادی گفتمان، که به عریان سازی نقش واسطه‌گری زبان در (باز) تولید واقعیت می‌پردازد، از ابزار تحلیلی از جمله منابع زبان شناسی نقش گرا بهره می‌جوید. در این پژوهش، که با هدف شناساندن و کاربست گزیده‌ای از ابزار مزبور نگاشته شده است، کوشش شده تا دونهام آغازگری و گذرایی بر روی نمونه‌ای از متون مطبوعاتی پیاده شود. در این راستا مقاله‌ای از کیهان، که به قتل سی و هفت معترض شیعه دولت سعودی می‌پردازد، گزینش و تحلیل شده است. نتایج کاربست نشان می‌دهند نویسنده از نقطه نظر آغازگری پیام مدنظر خود یعنی انتقاد از واکنش‌ها به رویداد را به صورتی زیرپوستی انتقال داده است. علاوه بر آن کوشیده آن را با استفاده از چینش راهبردی آغازگرها در متن مسبوق به سابقه نشان و آن را در بافت متناسب با سایر رویدادهای به زعم وی نیازمند واکنش قرار دهد. تحلیل گذرایی حاکی است سران

عربستان بیشتر در نقش کنش گر در فرایندهای مادی مربوط به ارتکاب جنایات، و سی و هفت زندانی در نقش کنش پذیر و دریافت کننده اقداماتی نظیر شکنجه، جنایت، و .. نمایانده شده اند. واژگان کلیدی: روزنامه کیهان، زبان شناسی نقش گرا، تحلیل گفتمان، تحلیل گفتمان انتقادی

هوشیار، مهدی زاده (۱۳۹۹) در مقاله ای با عنوان: چهارچوب سازی و گفتمان سازی رسانه‌ها در پوشش اخبار (تحلیل گفتمان اخبار در پایگاه‌های خبر بی.بی.سی فارسی و ایرنا به پوشش وقایع خاورمیانه و شمال آفریقا)، می‌افزاید: این پژوهش در پی مقایسه، بررسی شباهت‌ها و تفاوت‌های انواع گفتمان و انگاره‌های خبری ساخته شده در دو پایگاه خبر بی.بی.سی فارسی و خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران (ایرنا)، در خصوص پوشش خبری وقایع خاورمیانه و شمال آفریقا در بازه زمانی دی ماه ۱۳۸۹ تا پایان اردیبهشت ماه ۱۳۹۰ در کشورهای تونس، مصر، لیبی و بحرین است. پژوهش می‌کوشد نسبت به سیاست‌های خبری و رسانه‌ای این دو پایگاه فارسی زبان در خصوص تحولات کشورهای عربی حقایق را مطرح کند. به همین منظور از نظریه‌های انتقادی حوزه خبر همچون چهارچوب سازی، نظریه امپریالیسم رسانه‌ای خبر، انگاره سازی و نظریه گفتمان و ایدئولوژی استفاده شده است. تحلیل گفتمان با استفاده از رویکرد گفتمان کاوی ون دایک، روش بکار رفته در این پژوهش پیش است. جامعه آماری این پژوهش، تمام اخبار مربوط به تحولات سیاسی کشورهای عربی تونس، مصر، لیبی و بحرین در خبرگزاری ایرنا و بی.بی.سی فارسی در بازه زمانی مورد نظر است که پس از بررسی جامعه آماری، به روش نمونه‌گیری هدفمند، تعداد ۴۷ خبر انتخاب و مورد گفتمان کاوی قرار گرفته است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که متن‌های هر دو پایگاه خبری از لحاظ سبک واژگانی، افراد و نهادهای مطرح شده در متن، غیر سازی، استنادها، پیش فرض‌ها، تلقین و تداعی‌ها، مؤلفه‌های اجماع و توافق و گزاره‌های اساسی در ابتدا، میانه و انتهای وقایع و حوادث رخ داده در این چهار کشور عربی، با هم اختلاف‌های بسیار و شباهت‌های اندکی دارند.

میرزایی نژاد اوجانی (۱۳۹۸) با بررسی گفتمان خبری بخش بیست و سی سیمای جمهوری اسلامی ایران و بخش خبری اتاق خبر شبکه من و تو، می‌نویسد: در مقاله حاضر، به بررسی و تحلیل گفتمان دو بخش خبری بیست و سی سیمای جمهوری اسلامی ایران و اتاق خبر شبکه من و تو پرداخته شده است. یافته‌ها نشان می‌دهد که بیست و سی، در جریان حوادث دی ماه ۹۶، ضمن نسبت دادن اغتشاشات و اعتراضات به بیگانگان و دشمنان، مردم ایران را مردمی فهیم و باشعور سیاسی بالا معرفی کرده که هرگونه تفرقه اندازی را شناسایی و به سرعت پاسخگویی می‌کنند. چرا که اتحاد، اعتماد و همدلی، از خصوصیات آنان در هنگام مواجهه با مشکلات است. اما اتاق خبر در حادثه مرگ کاووس سید امامی، با عناوینی همچون آزادی، حقوق بشر، لیبرالیسم، نبود شفاف سازی و وجود فساد در دستگاه حقوقی ایران، سعی در تضعیف گفتمان آزادی کشور را داشته است. همچنین این بخش خبری از ایرانیان تصویری می‌سازد که بر اساس آن، مردم پیوسته در حال یافتن راه حل برای برون رفت از بحران داخلی هستند و نیاز به کمک‌های حقوق بشری دارند. در گفتمان اتاق خبر، دال مرکزی مشکوک بودن فوت آیت الله هاشمی رفسنجانی با سایر عناصر گفتمانی مانند اختلافات داخلی برای رسیدن به قدرت، نبود اتحاد بین سردمداران، انزوای هاشمی و هاشمی زدایی، مفصل بندی و برجسته سازی شده است. در گفتمان این بخش خبری، پایه‌های جمهوری اسلامی سست است و کشور در عرصه بین‌المللی و منطقه ای به شدت منزوی شده است.

۲. مطالعات خارجی

لی و وو (۲۰۲۲) با مطالعه کتاب سنجی تحلیل گفتمان خبری (۱۹۸۸-۲۰۲۰)، می‌نویسد: این مطالعه یک تحلیل کتاب‌سنجی از تحلیل گفتمان خبری با استفاده از فضای شهری، برای ترسیم آن انجام می‌دهد چشم انداز علمی بر اساس مقالات مجلات به زبان انگلیسی در پایگاه داده اسکوپوس از سال ۱۹۸۸ تا کنون ۲۰۲۰. تجزیه و تحلیل آماری شواهدی برای بین رشته ای بودن این حوزه ارائه می‌دهد و نشان می‌دهد. روند صعودی به طور کلی در این سال‌ها و همچنین نرخ رشد شتابان در گذشته دهه یافته‌ها همچنین نشان می‌دهند که تحلیل گفتمان انتقادی مشکل محور بیشترین محبوبیت را در این زمینه به دست آورده است. این حوزه از زمان پیدایش، و چارچوب ارزیابی، تحلیل چندوجهی و گفتمانی ارزش‌های خبری به سه نقطه داغ تحلیل گفتمان

خبری تبدیل شده اند. علاوه بر این، نویسندگان در غرب بیشترین سهم را در این زمینه داشته است، اما کشورهای اصلی چین، مالزی و جنوب آفریقا و اندونزی به تدریج به یک نیروگاه نوظهور تبدیل شده اند که به تنوع افزوده است. موضوعات را مطرح می‌کند و برابری را تقویت می‌کند و گفتگو را بین جوامع مختلف، اقوام، و در سراسر جهان مسابقه می‌دهد.

یو و همکاران (۲۰۲۱) با تجزیه و تحلیل گفتمان انتقادی مبتنی بر پیکره گزارش‌های خبری در مورد همه‌گیری «کووید-۱۹» در چین و بریتانیا، می‌نویسند: رسانه‌ها به‌عنوان پنجره‌های مهمی برای آگاهی عموم از اطلاعات به‌موقع، نقشی حیاتی در تأثیرگذاری دارند نگرش‌ها و رفتارهای شهروندان از سال ۲۰۱۹، بیماری همه‌گیر کروناویروس ۲۰۱۹ «کووید-۱۹» اورژانس جهانی بهداشت، نگرانی شدید جامعه بین‌المللی از جمله رسانه‌ها را برانگیخته است. متنوع در با این حال، زمینه فرهنگی، موضع سیاسی و ایدئولوژی مردم، رسانه‌ها در کشورهای مختلف گزارش دادند. «کووید-۱۹» به‌طور غیر مشابه. با توجه به مدل تحلیل گفتمان انتقادی فرکلاف، تحلیل گفتمان انتقادی (CDA)، فرض می‌شود که اختلاف در گزارش‌های «کووید-۱۹» می‌تواند منعکس‌کننده تفاوت‌های ایدئولوژیکی باشد و قدرت توضیحی داشته باشد. توسعه «کووید-۱۹» در کشورهای مختلف. بر اساس این فرض، با استفاده از تجزیه و تحلیل پایگاه داده و نرم افزار AntConc 3.2.4w بر روی بدنه‌های خود ساخته، این مطالعه گزارش‌های خبری مراحل مختلف را مورد تجزیه و تحلیل قرار داد. کووید-۱۹ در چین و بریتانیا، یعنی در چاینا دیلی و گاردین، به ترتیب، و تلاش کرد تا ویژگی‌های گفتمانی در دو رسانه همراه با بحث در مورد روابط احتمالی آنها با رسانه‌ها شیوه‌های کنترل بیماری همه‌گیر تجزیه و تحلیل مبتنی بر پیکره نشان داد که چاینا دیلی از عینیت بیشتری استفاده می‌کند کلمات خنثی در توصیف کووید-۱۹ و بیانگر نگرش‌های فعال‌تر در مبارزه با آن اپیدمی، در حالی که گاردین از کلمات منفی بیشتری در توصیف بیماری همه‌گیر و کلمات ضعیف استفاده کرده است. محدود کردن نیرو هنگام گزارش سیاست‌های مربوط به کنترل و پیشگیری از همه‌گیری کووید-۱۹. علاوه بر این، مقایسه بین گفتمان قبل و بعد از قرنطینه نشان داد که توصیف کووید-۱۹ در رسانه‌های بریتانیا به توصیفی عینی‌تر و خنثی‌تر از قبل تبدیل شد. با افزایش استفاده از بیان محدودیت‌ها و درگیری‌های اجتماعی. همین مقایسه در گفتمان چاینا دیلی دریافت که کلمات در مورد به اشتراک گذاری تجربه و ترویج همکاری به‌طور قابل توجهی افزایش یافته است.

نیا ساری و همکاران (۲۰۲۱) در تحقیقی با عنوان: اخبار خشونت در روزانه پوزمترو پادانگ، مطالعه تحلیل گفتمان؛ می‌نویسد: مشکل این تحقیق افزایش موارد خشونت آمیز است که در جامعه رخ داده است و این خبر به‌طور گسترده در شبکه‌های اجتماعی منتشر می‌شود که یکی از آنها «پست مترو پدنگ» است. هدف این تحقیق توصیف تحلیل گفتمان خبری خشونت آمیز در پادانگ پوزمترو است. این نوع پژوهش از نوع کیفی با روش توصیفی است. منبع داده این تحقیق «پست مترو پدنگ» است که از ژانویه ۲۰۲۰ تا نوامبر ۲۰۲۰ منتشر شده است. داده‌های این مطالعه اخبار خشونت آمیز ارسال شده توسط «پست مترو پدنگ» است. داده‌ها جمع‌آوری می‌شوند، سپس تکنیک‌های خواندن و ضبط می‌شوند. نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که ابتدا ساختار متن است. متن می‌تواند از نظر سرفصل توضیح دهد. تیتراها به خوبی مورد تأکید قرار می‌گیرند، مانند توصیف فضای خبر، جزئیات و محتوای آن به‌عنوان یک متن کامل. دوم، مکان، موقعیت، رویدادها و شرایط اجتماعی را مشاهده کنید. سوم، اخبار زمینه اجتماعی در مورد خشونت اغلب هر سال ظاهر می‌شود. گفتمان رو به رشد مردم سوماترای غربی در مورد اخبار خشونت متفاوت است. عناصر زیادی در این موضوع دخیل هستند، بنابراین شکل اطلاعات از نظر اضلاع نیز پیش می‌رود. علاوه بر این، این مشکل که اغلب ایجاد می‌شود، مردم سوماترای غربی را درونگراتر می‌کند. به‌عنوان یک تحلیل کامل از گفتمان درباره اخبار خشونت، می‌توان دریافت که مردم باید نسبت به هر جنایتی که در این زمان اتفاق می‌افتد هوشیار باشند.

نیومن (۲۰۲۰) در مقاله‌ای با عنوان: رئالیسم انتقادی، تحلیل گفتمان انتقادی و رویکرد ریخت‌زایی، می‌نویسد: این مقاله با ترکیب جنبه‌های «تحلیل گفتمان انتقادی» و «رویکرد مورفوژنتیک/مورفوستاتیک» به توسعه یک رویکرد واقع‌گرایانه انتقادی برای تحلیل گفتمان کمک می‌کند. برخلاف نظریه گفتمان پساساختارگرا، تحلیل گفتمان انتقادی بر حفظ دو تمایز پافشاری می‌کند: (۱) بین گفتمان و دیگر جنبه‌های واقعیت اجتماعی. (۲) بین ساختار و نمایندگی. با این حال، تحلیل گفتمان انتقادی در مورد این تمایزات شفافیت ندارد. از سوی دیگر، رویکرد مورفوژنتیک/مورفوستاتیک مدلسازی منسجمی از این تمایزات ارائه

می‌دهد که می‌تواند زیربنای کاربرد تحلیل گفتمان انتقادی باشد. مقاله با معرفی تحلیل گفتمان انتقادی، رویکرد مورفوژنتیک/مورفوستاتیک و ادبیات موجود در مورد تحلیل گفتمان واقع‌گرایانه انتقادی آغاز می‌شود. سپس مدل رویکرد مورفوژنتیک/مورفوستاتیک تغییر اجتماعی را در نظریه اجتماعی موجود تحلیل گفتمان انتقادی با تمرکز بر «دوگانگی تحلیلی» و «عمل اجتماعی» ایجاد می‌کند. در نهایت، این مقاله با نظریه‌پردازی گفتمان به عنوان یکی از چهار ساختار عینی معنا، مفهوم گفتمان را در مدل تغییر اجتماعی «رویکرد مورفوژنتیک/مورفوستاتیک» قرار می‌دهد.

مو و رویما (۲۰۲۲) در تحقیقی با عنوان: تحلیلی مبتنی بر فضای شهری از کاربرد تحلیل گفتمان انتقادی در گفتمان خبری، می‌نویسد: تحلیل/مطالعات انتقادی گفتمان در مطالعه گفتمان خبری بیش از ۳۰ سال است که مورد استفاده قرار گرفته است. به منظور دستیابی به درک عمیقی از تحقیقات در این زمینه، این مقاله از پایگاه داده اصلی «پایگاه دانش» برای بررسی تکامل آنها و پیش‌بینی کاربرد CDA/CDS در گفتمان خبری استفاده می‌کند. علاوه بر این، از فضای شهری برای ترسیم نقشه‌های تجسمی دانش علمی این حوزه استفاده می‌شود تا بتواند راهنمایی معنادار برای تحقیقات بعدی ارائه کند. نتایج به شرح زیر است: (۱) تنوع و چندبعدی رویکردهای نظری و روش‌های تحلیلی، برجسته‌ترین «تحلیل گفتمان انتقادی» به کار رفته در گفتمان خبری است. (۲) نظریه‌های مختلف رشته‌های دیگر همراه با «تحلیل گفتمان انتقادی» توسط گفتمان خبری مانند روزنامه‌نگاری، بوم‌شناسی، سیاست، جامعه‌شناسی و روان‌شناسی شناختی پذیرفته شده‌اند که نشان‌دهنده پیشرفت و تنوع گرایش‌های میان رشته‌ای در گفتمان خبری است. (۳) کاربرد «تحلیل گفتمان انتقادی» در گفتمان خبری حوزه‌های تحقیقاتی مختلف از مسائل معیشتی مردم تا مسائل استراتژیک ملی را پوشش می‌دهد. (۴) در دسترس بودن ابزارهای تحلیل پیکره نوظهور به کاربرد «تحلیل گفتمان انتقادی» در گفتمان خبری کمک کرده است تا سفرهای گفتمانی (بحرانی) بیشتری را با مجموعه‌ها تحریک کند و جامعیت و دقت پیشرفت‌های تحقیقاتی در این زمینه را ارتقا دهد.

مفاهیم

رسانه به لحاظ معنوی از ریشه لاتین (ایدم) به معنای شباهت و پیوستگی گرفته شده است. (مارشال، ۲۰۰۸: ۲۹) ساروخانی در دایرة المعارف علوم اجتماعی از زبان گافمن هویت را چنین تعریف نموده است «کوشش» فرد به منظور تحقق یکتایی خویش‌تن است در شرایطی که در حال شکل دادن به رفتار خویش می‌باشد. در این صورت فرد بین من در «شرایط موجود» و «من» «واقعی» قرار می‌گیرد در حالی که من در شرایط موجود به پایگاه اجتماعی و نقش‌های محول فرد اشاره دارد. من واقعی به توانایی‌های او بیرون از شرایطی که در آن جای یافته است، بر می‌گردد. (ساروخانی، ۱۳۸۵: ۸۳). هویت جمعی معرف احساس تعلق فرد به گروه‌های اجتماعی یا واحدهای جمعی نظیر خانواده طبقه اجتماعی، قوم، ملت و احساس تعهد و وفاداری در برابر آنهاست این نوع هویت که معمولاً با ضمیر جمع ما بیان میشود رابطه فرد را با گروه‌های اجتماعی تنظیم میکند؛ ما کیستیم و دیگران کسیت‌اند. (عبداللهی و حسین بر، ۱۳۸۱: ۱۰۷). از طرفی مفهوم هویت ابتدا در روانشناسی توسعه یافت و سپس در جامعه‌شناسی نیز مطرح شد. از نقطه نظر روان‌شناختی هویت به معنای خود و تکوین تفاوت‌های شخصیتی کودک با والدین و اطرافیان مربوط می‌شود از این دیدگاه شناخت جایگاه کودک در جامعه به تدریج و در تقابل با دیگران تکوین می‌یابد. (گیدنز، ۱۳۸۳). به عبارت دیگر در این بعد بیشتر بر تمایزات شخصی تداوم شخصی و استقلال شخصی تأکید می‌شود در مقابل مفاهیمی که در جامعه‌شناسی و روان‌شناسی اجتماعی بکار گرفته میشوند معنای هویت را شکل یافته از دیالکتیک بین فرد و جامعه می‌دانند. (برگر و لاکمن، ۱۳۷۵) اساساً رویکرد تعامل اجتماعی به هویت رویکردی مبتنی بر رابطه است. تجربه هر فردی از هویت به زندگی تاریخی - اجتماعی وی پیوند خورده است. هویت دارای اساسی اجتماعی بوده و در تعاملات اجتماعی به طور مداوم در حال بازسازی خویش است «هویت چیزی است که بر سر آن کشاکش در می‌گیرد و به واسطه آن ترفندها پیش برده می‌شود... دستاوردی عملی و... یک فرایند است» (جنکینز، ۱۳۸۱: ۴۴). بنابراین هویت به عنوان مفهومی نسبی اکتسابی و تاریخی ترکیبی از تجربیات فردی مرتبط با عوامل متعددی همچون ریشه‌های تاریخی محیط جغرافیایی نظام‌های سیاسی و آموزشی، مصرف اقتصادی فهم، مذهبی، عقاید و اعمال است. (به نقل از فولادیان و همکاران، ۱۳۹۹: ۱۵۶)

سازمان رسانه‌ای

همه منظور از سازمان رسانه‌ای در این تحقیق رسانه‌ای جمعی است که تعریف سازمان درباره آن معنا پیدا کند؛ به عبارت دیگر نهاد اجتماعی، باشد مبتنی بر هدف باشد، ساختار آن به صورت آگاهانه طرح ریزی شده باشد سیستم‌های فعال و هماهنگ داشته باشد و سرانجام با محیط خارجی در ارتباط باشد (دفت، ۱۳۸۱:۱۵)

دو ویژگی مهم یک سازمان رسانه‌ای پیچیدگی و ابهام است. سازمان‌های رسانه‌ای برای بقا و حفظ موقعیت خود نیازمند فرم و ساختار سازمانی چابک است. سازمان رسانه‌ای چابک می‌تواند تغییر کند و خود را با تغییرات محیطی وفق دهد. (صلواتیان و محمدزاده، ۱۳۹۹: ۳۸) ساختار سازمانی نیز به منظور نیل به اهداف سازمانی و ایجاد نظم و هماهنگی بین فعالیت‌های کارکنان به وجود می‌آید تا بتواند زمینه اثر بخشی و کارایی یک سازمان را فراهم آورد و موفقیت آن سازمان را تضمین کند؛ بنابراین ساختار سازمان‌های رسانه‌ای باید به گونه‌ای باشد تا وظایف ارتباطات و روابط قدرت را در چنین سازمان‌هایی تعیین و تعریف کند. (فرهنگی و بیران، ۱۳۹۳: ۹۹) ساختار سازمانی حاصل فراگرد سازماندهی و طراحی سازمان است و مشتمل بر مجموعه روابط مقررات و قوانینی که حتی اگر به طور غیر رسمی شکل گرفته باشند. از طرفی اکنون اکوسیستم رسانه‌ای تغییر کرده است. در اکوسیستم خبری جدید «روش‌هایی که کاربران به خبرها دست می‌یافتند کاملاً دگرگون شده است» (نصراللهی و البرزی، ۱۳۹۹: ۳۹) اخبار جهانی می‌تواند از هر کجا و توسط هرکسی تولید شود. (ویلیامز، ۲۰۱۱: ۴۳) روزنامه‌نگار امروز می‌تواند انتخاب کند که کدام فرم‌های رسانه‌ای را برای روایت خبر و گزارش خود ترکیب کند.

نظریه برجسته سازی

برجسته سازی واژه Agenda در لغت به معنای برنامه کار، دستور جلسه و اولویت بندی است و واژه Setting در معانی متفاوتی همچون سمت، جهت، مجموعه، قرار دادن و آغاز کردن آمده است. می‌توان گفت؛ نظریه برجسته سازی جزء نظریاتی است که به تأثیر پیام‌های ارتباطی با توجه به محتوا می‌پردازد. این دیدگاه، نوعی بازگشت به تأثیرات قوی رسانه‌ها و طرح این نظر است که رسانه‌ها با بزرگنمایی رویداد، به مردم نمی‌گویند چگونه فکر کنند اما می‌توانند به آنها بگویند در مورد چه فکر کنند (دیرینگ و راجرز، ترجمه کیا و رشکیانی، ۱۳۸۵: ۱۹) شناخت نسبت، زبان، ایدئولوژی، قدرت و گفتمان، با متون رسانه‌ای می‌تواند به فهم چرایی استفاده از روش تحلیل گفتمان کمک کند. مفصل بندی هر عملی که میان عناصر پراکنده در درون یک گفتمان، رابطه برقرار کند، به گونه‌ای که هویت و معنای عناصر یادشده اصلاح و تعدیل شود، مفصل بندی نامیده می‌شود؛ در نتیجه کلیت و فرآورده عمل مفصل بندی را گفتمان می‌گویند چنان که گفتمان لیبرالیسم مفاهیمی چون، آزادی دموکراسی، انتخابات، فردیت و عقلانیت را با هم مفصل بندی می‌کند. بنابراین براساس نظریه برجسته سازی رسانه‌ها با تأکید بر برخی موضوعات، افکار عمومی را تحت تأثیر قرار می‌دهند. مک‌کامبز چهارچوب سازی را نسخه‌ی پالایش شده برجسته سازی می‌داند.

شکل (۱): پر مخاطب‌ترین رسانه اجتماعی در ایران - منبع: ایسپا، ۱۴۰۰

نظریه چارچوب سازی

شبکه‌های از این دیدگاه چهارچوب سازی به معنای برجسته کردن برخی جنبه‌های یک موضوع از طریق شیوه‌های مختلف ارائه موضوع و در نتیجه تغییر رفتارهای مردم در قبال آن است. او این پدیده را سطح دوم برجسته سازی می‌نامد (شوفل و دی. توکبری، ۲۰۰۷: بسیاری از نویسندگان، چهارچوب‌ها را تعریف کردند؛ اما در مجموع تعریف چهارچوب سازی در عمل گزینش و رد یک موضوع برای نمایش خلاصه می‌شود. چهارچوب‌ها می‌توانند عاملی در تصمیم‌سازی همگان باشند. (گانم، ۱۹۹۷: ۳۱۴)

چهارچوب سازی یک نظریه ارتباطی و جامعه‌شناسی است. مفهوم چهارچوب بندی یا چهارچوب سازی در سال ۱۹۷۴ توسط جامعه‌شناسی به نام اروینگ گافمن "عنوان شد. جامعه‌شناسی که معتقد بود افراد به صورت فعال جهان پیرامون خود را با استفاده از «چهارچوب‌هایی» که اطلاعات را تعیین دریافت و شناسایی کرده و برچسب می‌زنند سازماندهی و معنا می‌کنند (شوفل و دی. توکبری، ۲۰۰۷: ۱۱)

از نظر شارحان نظریه چهارچوب سازی، نظام باورها و کنش های سیاسی به ویژه رفتارهای جمعی و بحث و گفتگوی عمومی در خلا شکل نمی گیرد؛ بلکه در چهارچوب معنایی و گفتمانی که در فرهنگ، تاریخ، تعهدات و وفاداری های سیاسی مورد پذیرش توده مردم ریشه دارد، پدید می آید و طی فرایندی در مناسبات بین گروه های متنوع فرهنگی قدرت و سیاست، معنایی ساخته می شود تا توجیه کننده نگرش و کنش متقابل آنها باشد گیتلین (۱۹۸۰) در توصیف نظر گافمن بیان میدارد ما برای آن که واقعیت را درک و مدیریت کنیم و یا به بحث درمورد آن بپردازیم واقعیت را چهارچوب بندی میکنیم و یا مجموعه و فهرستی از شناختها و کنش ها را بر میگزینیم به دیگر معنا «چهارچوب نظر و یا طرحی است که معنا می دهد». (گامسون، مودیگیلیانا، ۱۹۸۷: ۱۴۳)

روش تحقیق

روش در این تحقیق: از روش پژوهشی تحلیل گفتمان برای تحلیل و تبیین خبرهای سایت ها و رسانه های اجتماعی رسانه فارسی زبان ایران اینترنت نشنال استفاده شده است. برای نمونه گیری در این پژوهش براساس اصل هدفمندی صورت گرفت. از آنجا که اخبار پخش شده از سوی این شبکه ی رسانه ای بسیار زیاد است و بررسی و تحلیل تمامی آن از توان این پژوهش خارج است، در پژوهش حاضر، از نمونه گیری غیر تصادفی و هدفمند استفاده شده است. با توجه به اینکه هدف از این پژوهش درک تکنیک های خبری و جهت گیری فکری رسانه «ایران اینترنت نشنال» بوده است، متن پژوهش، آن دسته از خبرهای مرتبط با مرگ مهسا امینی و اغتشاشات پس از آن را شامل می شود. (۲۰ متن و عنوان خبر از سایت و رسانه ایران اینترنت نشنال مرتبط با مرگ مهسا امینی و حوادث پس از آن)

لازم به یادآوریست: تحلیل گفتمان همواره درصدد بوده است تا نشان دهد که هیچ متن، گفتار و نوشتاری بی طرف نیست بلکه به موقعیتی خاص وابسته است. این امر ممکن است کاملاً ناآگاهانه و... غیر عمدانه باشد. تحلیل گفتمان با روشن کردن ساختارهای سطحی برحسب گرامر نوین به ساختارهای معناشناختی شالوده ای هم توجه دارد و فرض ها، ارتباط ها، دلالت ها و راهبردها را نیز روشن می سازد. این ها به طور معمول در گفتمان در حالت پوشیده باقی می ماند. به عبارت دیگر، تحلیل گفتمان، نوعی گرایش مطالعاتی بین رشته ای است که در پی تغییرات گسترده علمی و معرفتی در رشته های علاقه مند به مطالعات نظام مند ساختار، کارکرد و فرایندهای تولید گفتار و نوشتار ظهور کرده است (فرکلاف، ۲۰۰۳: ۳).

رویکرد تحلیل گفتمان عملیاتی پدام

این روش شباهت هایی با روش فرکلاف دارد که مبتنی بر سه مرحله «توصیف»، «تفسیر» و «تبیین» است اما به لحاظ عملیاتی تر بودن و سادگی انجام فرایندهای آن مورد استفاده قرار می گیرد. این روش شامل ۵ سطح تحلیلی است که عبارت اند از: سطح - سطح، عمق - عمق، عمق - عمق، عمق - عمق (عمیق) و عمیق تر. هر سطح دارای ویژگی هایی است که در ادامه تشریح می شوند بر دو سطح اول (سطح - سطح) و دوم (سطح - عمق) نوعی از توصیف حاکم است که با مرحله «توصیف در روش فرکلاف شباهت دارد؛ اما تفاوت اساسی آن با روش مزبور در نوع انتخاب واژه ها و جملات موجود در متن، برای انجام تحلیل است، فرکلاف ترجمه پیران و همکاران (۱۳۷۹) ما در این تحقیق از این رویکرد تحلیل گفتمان استفاده کرده ایم.

یافته های تحقیق

در ادامه براساس رویکرد تحلیل گفتمان عملیاتی پدام، ۲۰ متن و عنوان خبر از سایت و رسانه ایران اینترنت نشنال مرتبط با مرگ مهسا امینی و حوادث پس از آن، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت که نتایج آن در جدول و گزارش نویسی ذیل بیان شده است:

ردیف	عنوان خبر	تحلیل سطح اول	تحلیل سطح دوم	تکنیک خبری
۱	مهسا ۲۲ ساله از سوی گشت ارشاد در ایران به طرز وحشتناک و بی رحمانه ای مورد ضرب و شتم قرار گرفت، به کما رفت و درگذشت.	مهسا امینی به دلیل خشونت پلیس به کما رفته و درگذشت	مرگ دختری توسط پلیس	برانگیختن احساسات، القاء خشونت، بیان داستان گونه

۲	مردم به طور گسترده به حجاب اجباری اعتراض دارند و به خاطر این اعتراض در خطر حبس، شکنجه و کشتار قرار می گیرند.	مردم معترض در ایران، همیشه در خطر خطر حبس، شکنجه و کشتار قرار دارند.	نامنی و عدم آزادی بیان در ایران	القاء نارضایتی، سیاه نمایی، القاء خشونت و حشت از نامنی
۳	مرگ دلخراش مهسا امینی به دست رژیم زن ستیز	زن ستیزی حکومت مسبب مرگ دختر جوان شد	زن ستیزی حکومت ایران	برانگیختن احساسات، استفاده از اصطلاحات تاثیر گذار، یادآوری هدفمند
۴	رقص و شادی بدون حجاب اجباری مردم	مقابله مردم با حکومت با شادی و رقص	مخالفت مردم با حجاب اجباری	نارضایتی مردم، برانگیختن احساسات
۵	هشتک مهسا امینی در توییتر از دو میلیون فراتر رفت.	فضای مجازی از مهسا امینی پر شده است	یک جهان و مهسا امینی	به کارگیری هدفمند منابع خبری دیگر، جریان سازی
۶	گلباران مزار کشته شدگان راه آزادی	مردم برای نشان دادن اعتراض مزار کشته شدگان را گلباران می کنند.	مظلومیت مردم و کشتار فقط در ایران	برانگیختن احساسات، قرار دادن هدف در پس زمینه، تهییج مخاطب
۷	جمهوری اسلامی برای اتمام اعتراضات از... پدیده پلشت کشف حجاب	جمهوری اسلامی در پی اعتراضات مردم احساس خطر کرده است.	گسترش اعتراضات و اغتشاشات	تظاهر به بی طرفی، پاره حقیقت گویی
۸	همخوانی ترانه برای/ شعار بر ضد حکومت در تونل	کسانی که به حجاب اعتقاد دارند بد گو و فحاش هستند	کم کردن ارزش نگرش به حجاب	برانگیختن احساسات، بیان نگرش ها به شکل منفی، زهر افزایی
۹	تو را فراموش نمی کنیم و به امید پیروزی و برقراری عدالت	بسیج مردم برای مخالفت با نظام	اعتراض مداوم مردم	تفرقه انگیزی، برانگیختن احساسات، استفاده از نمادها برای اثر گذاری
۱۰	خیزش انقلابی مردم و شعار شبانه تا برقراری عدالت این خیزش ادامه دارد	بسیج مردم برای مخالفت با نظام	اعتراض ادامه دارد	برانگیختن احساسات، سیاه نمایی، یادآوری هدفمند، قرار دادن هدف در پس زمینه،
۱۱	رویدن جوانه از رد گلوله های ساچمه ای	حکومت ظالم و مردم مظلوم هستند	اعتراض ادامه دارد	برانگیختن احساسات، سیاه نمایی
۱۲	یک جوان به ضرب گلوله کشته شد	حکومت ظالم و کشته شدگان مظلوم هستند	مظلومیت مردم و کشتار فقط در ایران	برانگیختن احساسات، سیاه نمایی
۱۳	زنی که جمهوری اسلامی زندگی او را دریغ کرد	حکومت ظالم و کشته شدگان مظلوم هستند	مظلومیت مردم و کشتار فقط در ایران	برانگیختن احساسات، سیاه نمایی
۱۴	روایت بازخوانی شده یک منبع مطلع در بیمارستان کسری در مورد مرگ مهسا امینی	حقیقت پنهان در پشت پرده مرگ مهسا امینی	مهسا امینی کشته شده است.	به کارگیری هدفمند منابع خبری دیگر، جریان سازی

۱۶	جزییات تازه از کشته شدن مهسا امینی، مرگ مغزی مهسا به دلیل وارد آمدن ضربات متعدد بر سرش رخ داد	حقیقت پنهان در پشت پرده مرگ مهسا امینی	مهسا امینی کشته شده است.	یادآوری هدفمند، قرار دادن هدف در پس زمینه، برانگیختن احساسات
۱۷	روایوی دوباره حکومت اسلامی با مردم در پی کشته شدن مهسا امینی	مقابله حکومت با مردم	نبود آزادی و عدالت	القاء نارضایتی عمومی، سیاه نمایی،
۱۸	آیا ایران به سقز ملحق می‌شود؟ تیراندازی به داغداران مهسا امینی در سقز حمله ماموران امنیتی به معترضان در مراسم خاکسپاری مهسا امینی در سقز	مقابله حکومت با مردم	اعتراضات گسترده	برانگیختن احساسات، جریان سازی،
۱۹	ارزیابی حمیده صابری فعال حقوق زنان از زن ستیزی سازمان یافته جمهوری اسلامی	حکومت زن ستیز است	دیکتاتوری و تفکرات زن ستیز	تکنیک گواهی، به کارگیری هدفمند از منابع زن، سیاه نمایی
۲۰	تجمع اعتراضی در شهر کلن آلمان در اعتراض به کشته شدن مهسا امینی و به منسبت سالگرد کشتار زندانیان سیاسی	مردم در آلمان با معترضان همراه هستند	حکومت تنها، دنیا همراه با مردم معترض	یادآوری هدفمند، قرار دادن هدف در پس زمینه، برانگیختن احساسات، به کارگیری هدفمند منابع خبری دیگر، تهییج احساسات

نتایج همانطور که در جدول بالا مشاهده می‌شود، رسانه‌های ایران اینترنشنال در حادثه مرگ مهسا امینی با عناوینی همچون آزادی، حجاب اجباری، حقوق بشر، لیبرالیسم، نبود شفاف سازی و عدالت، در ایران، سعی در تضعیف گفتمان آزادی کشور را داشته است. همچنین این رسانه در تولید و تخیه اخبار مرتبط با این حادثه از ایرانیان تصویری می‌سازد که براساس آن، مردم پیوسته در حال یافتن راه حل برای برون رفت از بحران داخلی هستند و نیاز به کمک های حقوق بشری دارند. در گفتمان این رسانه دال مرکزی مشکوک بودن درگذشت مهسا امینی، با سایر عناصر گفتمانی مانند حجاب اجباری، خشونت پلیس، نبود آزادی و عدالت، نقض حقوق بشر، و نارضایتی عموم مردم مفصل بندی و برجسته سازی شده است. در گفتمان این رسانه پایه های جمهوری اسلامی سست است و کشور در عرصه بین‌المللی و منطقه ای در پی حادثه مهسا امینی و اغتشاشات پس از آن به شدت منزوی شده است و دنیا با مردم معترض همراه شده اند.

این رسانه همچنین در رابطه با مرگ مهسا امینی تناقضاتی در انتخاب واژگان داشت مانند استفاده متعدد از کلمه، مرگ، درگذشت و کشته شدن که یکدست نبودن رویه این رسانه را در بیان اهداف خود نشان می‌دهد. از دیگر تکنیک‌های خبری این رسانه که در جدول بالا بیان نشده می‌توان اشاره کرد: استفاده این رسانه از برنامه های خاص و ویژه همچون: روایت شما، اعتراض شما، هنر اعتراض، خبر فوری، زیر ذره بین، تیتراژ اول، فکت نامه، است که به برجسته سازی خبر کمک می‌کند و در اقناع مخاطب تاثیر گذار است.

بحث و نتیجه گیری

تحلیل گفتمان رسانه به ما اجازه می‌دهد تا اشتراک معانی را به طور دقیق و مفصل توصیف و ارزیابی کنیم. تحلیل گفتمان رسانه تجزیه و تحلیل می‌کند که کدام یک از باز نموده‌های جهان اجتماعی غالب هستند؛ و متون رسانه‌ای چه نوع تعاملاتی را بین مردم و جهان و صاحبان قدرت و بقیه افراد برقرار می‌کنند؟ چگونه معنی در متون پنهان و پیداست تا مخاطب را اقناع کند.

از طرفی گفتمان های خبری هر رسانه را که منبعث از نظام سیاسی و ایدئولوژی آن است به شکل ویژه ای مدیریت می‌شود. هرگاه این فرض را قبول داشته باشیم که اخبار به مردم نمی‌گویند چگونه فکر کنند ولی می‌توانند به آنها بگویند در مورد چه فکر کنند شناسایی گفتمان اخبار رقیب را ضروری می‌شمیریم .

همانطور که در این تحقیق نتایج نشان داد: رسانه فارسی زبان، ایران اینترنت‌نشال ازگفتمان هایی برانگیزنده برای بازنمایی بهتر خود از حوادث و رویدادها و فنون خبری متفاوتی استفاده می‌کند که متاسفانه در همین قدرت گفتمانی، این رسانه به پایگاه خبری مرجع بدل شده است. با استناد به یافته ها می‌توان گفت که اگر دال مرکزی گفتمان خبر رسانه ایران اینترنت‌نشال را مرگ مهسا امینی ناشی از حجاب اجباری در نظر بگیریم عناصری از جمله حجاب اجباری، خشونت پلیس، نبود آزادی و عدالت، نقض حقوق بشر، و نارضایتی عموم مردم حول این مرکز قرار می‌گیرند.

بنابر این نتایج باید بر این دیدگاه تاکید نمود که سیاست رسانه‌ای شده سیاستی است که استقلال خود را از دست داده و بازیگران، رویدادها و گفتمان های سیاسی خود را می‌طلبد. در جوامع معاصر، مردم اساساً از طریق رسانه‌ها به خصوص تلویزیون و اینترنت اطلاعات کسب می‌کنند و عقیده و دیدگاه سیاسی خود را شکل می‌دهند. بدیهی است که این رسانه‌ها بیشتر نقطه توجهات خبری خارج نشینان شده اند تا به تبع آن، گفتمان های خبری هر رسانه را که منبعث از نظام سیاسی و ایدئولوژی آن است، بسازند. همانطور که مشاهده شد: تحلیل گفتمان رسانه به ما اجازه داد تا اشتراک معانی را به طور دقیق و مفصل توصیف و ارزیابی کنیم و چه شیوه های متفاوتی برای دیدن و اندیشیدن درباره فنون خبری به کارگرفته شده در رسانه‌های فراگیر و دنبال مخاطب و شهرت فارسی زبان بدست آوردیم تا مفهوم جنگ رسانه‌ای عمیق تر درک شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

این پژوهش کد اخلاق را به شماره از کمیته اخلاق دانشکده/دانشگاه دریافت کرده است. نویسندگان اصول اخلاقی را در انجام و انتشار این پژوهش علمی رعایت نموده‌اند و این موضوع مورد تأیید همه آنهاست.

مشارکت نویسندگان

مشارکت نویسندگان در مقاله مستخرج از پایان‌نامه تقریباً به شکل زیر باشد:

جمع‌آوری داده‌ها: توسط نویسنده اول

تهیه گزارش پژوهش: توسط نویسنده دوم

تحلیل داده‌ها: توسط نویسنده اول

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

Examining the relationship between the identity of young people and their orientation towards News topics on Telegram social media

Abstract

The formation of identity happens in all societies, but in the late 20th century, the factors that shape identities increasingly go beyond local borders, so that in the present era, with the significant entry of young people into virtual space and social networks, these networks have many effects. One of the important aspects that are affected by virtual social networks is personal identity. For this reason, the present research has examined the relationship between the identity of young people and their orientation to topics in Telegram social media. The main question of the research is what role does the use of Telegram social networks have in their personal identity to choose topics in this media among the youth of Tehran? The research method is survey type. The statistical population of the research consists of all the youths of Tehran, of which 326 people were selected and examined in a multi-stage cluster method. The findings of the research showed: Telegram social network users are more interested in social issues and they show less interest in economic issues in the Telegram social network environment. So that the results of multiple regression analysis, identity styles account for 50% of the variance of users' cultural themes, 71% of the variance of social themes, 64% of the variance of political themes, and 61% of the variance of economic themes. Young users of the Telegram social network have been influential.

Keywords: media, identity, youth, Telegram social media, youth media identity

.

منابع

۱. اسکات، جان (۱۹۹۱) ، تجزیه و تحلیل شبکه های اجتماعی، ترجمه فرشته نیکوفر، انتشارات لندن (سیچ) .
۲. اروانه، پدرام (۱۳۹۱) نقش شبکه های اجتماعی در جوامع به اصطلاح مدرن، جلد ۱، انتشارات هرمزان .
۳. براتی، فرهاد و علیرضا راستی (۱۴۰۱) کاربرد گزیده عناصر زبان شناسی نقش گرا در تحلیل انتقادی گفتمان رسانه: مورد پژوهی خبر قتل ۳۷ تبعه سعودی، مطالعات میان رشته ای در رسانه و فرهنگ سال دوازدهم بهار و تابستان ۱۴۰۱ شماره ۱ (پیاپی ۲۳) ۳۱-۵۷.
۴. جیمز، اسلوی (۱۳۸۰) اینترنت و جامعه، ترجمه عباس گیلوری و علی رادباوه نشر کتابدار،
۵. پاستر، مارک، (۱۳۷۷) عصر دوم رسانه ها ترجمه ی غلامحسین صالح، یار، تهران انتشارات موسسه ایران،
۶. هنسون اومانارولا (۱۳۸۵) تکنولوژی های جدید ارتباطی در کشورهای در حال توسعه ترجمه داوود حیدری، چاپ سوم، سمتی، محمد مهدی عصر سی ان ان و هالیوود، تهران، نشر نی
ضیائی پور، حمید (۱۳۸۳) جنگ نرم، موسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین المللی ابرار،
حبیبی، محمد حسین (۱۳۹۰) هنجارهای حقیقی و ناهنجاری های مجازی، تهران، ج ۱، انتشارات دانشگاه تهران
رنجبر، محسن ستوده و فاطمه عراقی (۱۳۹۷) بررسی آسیب رسانه های نوین و شبکه های اجتماعی بر سلامت روانی جوانان،
مجله علوم اسلامی انسانی، سال چهارم، شماره ۱۶، صص ۲۸-۳۵.
دلیری، جواد و محمد سلطانی فر، هادی خانیکی، علی اکبر فرهنگی (۱۴۰۱) طراحی مدل پلت فرمی اتاق خبر برای رسانه های داخلی، فصلنامه مطالعات رسانه های نوین، سال هشتم، شماره ۳۲، زمستان ۱۴۰۱، صص ۳۸۵-۴۳۵.
میرزایی نژاد اوجانی، فریبا (۱۳۹۸) بررسی گفتمان خبری بخش بیست و سی سیمای جمهوری اسلامی ایران و بخش خبری اتاق خبر شبکه من و تو، پژوهش های ارتباطی (پژوهش و سنجش) ، ۲۶ (پیاپی ۹۷) ، ۱۱۱-۱۴۹ . *SID* .
<https://sid.ir/paper/152847/fa>
مهرداد، هرمز (۱۳۸۰) مقدمه ای بر نظریات و مفاهیم ارتباط، جمعی تهران نشر فاران
مرادی حجت اله (۱۳۸۹) عملیات روانی و رسانه، انتشارات روایت فتح،
همتیان، نازنین و سمیه تاجیک اسماعیلی (۱۴۰۰) بررسی رابطه استفاده از تلگرام با شکاف نسلی، فصلنامه مطالعات راهبردی فرهنگ، شماره ۱، سال ۱، صص ۱۵۲-۱۸۲ .
هوشیار، مهدی سید محمد مهدی زاده (۱۳۹۹) چهارچوب سازی و گفتمان سازی رسانه ها در پوشش اخبار (تحلیل گفتمان اخبار در پایگاه های خبر بی.بی.سی فارسی و ایرنا به پوشش وقایع خاورمیانه و شمال آفریقا) ، مطالعات میان رشته ای ارتباطات و رسانه دوره سوم بهار ۱۳۹۹ شماره ۷ ۱۲۵ - ۱۶۳.

References

- Mu, Junfang and Rui Ma (2022) A CiteSpace-based analysis of the application of Critical Discourse Analysis in news discourse, Volume 16, Issue 4, <https://doi.org/10.1177/17504813211070670>
- Li Qiao, Xiuzhen Wu (2022) A bibliometric study of news discourse analysis(1988–2020) Guofeng Wangm Shanghai Normal University, China.
- Newman, Jack (2020) critical discourse and Foucauldian approaches Critical realism, critical discourse analysis, and the morphogenetic approach, Journal of Critical Realism, Volume 19, 2020 - Issue 5, Pages 433-455, Published online: 13 May 2020, <https://doi.org/10.1080/14767430.2020.1758986>.
- Yu, Hangyan, Huiling Lu, & Jie Hu (2021) A Corpus-Based Critical Discourse Analysis of News Reports on the COVID-19 Pandemic in China and the UK, International Journal of English Linguistics; Vol. 11, No. 2; 2021, Published by Canadian Center of Science and Education.
- Nia Sari, Wahyudi Rahmat, Samsiarni Samsiarni (2021) NEWS OF VIOLENCE IN POSMETRO PADANG DAILY, A STUDY OF DISCOURSE ANALYSIS.

Cabrera LY, Bittlinger M, Lou H, et al. (2018) The re-emergence of psychiatric neurosurgery: Insights from a cross-national study of newspaper and magazine coverage. *Acta Neurochirurgica* 160: 625–635.